

Sisäministeriö
Hallinto- ja kehittämisosasto

Sisäministeriön poliisiosaston lausunto tieliikenteen automaation edellyttämiä lainsäädäntömuutoksia koskevasta arviomuistiosta

Sisäministeriön hallinto- ja kehittämisosasto on pyytänyt poliisiosastolta lausuntoa tieliikenteen automaation edellyttämiä lainsäädäntömuutoksia koskevasta arviomuistiosta. Sisäministeriön poliisiosasto lausuu asiasta seuraavaa.

Yleistä

Liikenne- ja viestintäministeriössä on valmisteltu arviomuistio Wienin kansainvälisen tieliikennesopimuksen muutoksen sallimista kansallisista säännöksistä, joiden avulla mahdollistetaan automaattisten ajoneuvojen käyttö yleisillä teillä siten, että perinteinen kuljettajavaatimus voidaan täyttää automaattisella ajojärjestelmällä. Nykytilassa EU:ssa tyyppihyväksytyä automaattista ajoneuvoa voi käyttää Suomessa yleisillä teillä, mutta ajoneuvolla on edelleen oltava kuljettaja, joka vastaa ajoneuvon liikkumisesta tiellä. Ehdotuksilla mahdollistettaisiin se, että ajoneuvon dynaamisesta hallinnasta vastaa automaattinen ajojärjestelmä, joko koko ajoneuvon kulkemalla matkalla tai osalla siitä. Keskeistä olisi yksittäiseen henkilöön (kuljettajaan) kohdistuvan seuraamusjärjestelmän muutos siten, että jatkossa seuraamukset kohdistuvat automaattisen ajojärjestelmän taustalla olevaan organisaatioon.

Lausunto

Sisäministeriön poliisiosaston arvion mukaan arviomuistiossa tuodaan esille laajasti automaation edellyttämät lainsäädäntömuutokset. Sisäministeriön poliisi pitää välttämättömänä, että automaation käytön edellytykset säädettäisiin kattavasti huomioiden myös seuraamusjärjestelmään kohdistuvat muutostarpeet. Sisäministeriön poliisiosaston näkemyksen mukaan sääntelyä tarvitaan muun muassa tietojen tallentamiseen, viranomaisten oikeuteen päästä tietoihin esim. onnettomuustapauksissa, rajat ylittävään viranomaisten väliseen tietojen vaihtoon sekä viranomaisten ja ensivastetoimijoiden yhteistyöhön erityisesti etähallintaa tekevien kanssa. Jos jatkovalmistelussa päädytään säätelemään valmiudessa olevan kuljettajan velvollisuuksista, niin olisi tärkeää säätää yksiselitteisesti valmiudessa olevaan kuljettajaan kohdistuvista vaatimuksista.

Sisäministeriön poliisiosaston käsityksen mukaan tulee olla koko ajan selvillä kuka vastaa ajoneuvon dynaamisesta hallinnasta. Sisäministeriön poliisiosasto pitää perusteltuna arviomuistiossa esitettyä linjausta. Automaattisen ajoneuvon dynaaminen hallinta on joko kuljettajalla tai automaattisella ajojärjestelmällä. Kullakin hetkellä dynaaminen hallinta on siis jommallakummalla. Sellaista vaihtoehtoa ei ole, että dynaamista hallinta voisi olla jaettu. Ajoneuvo pitää myös tunnistaa itsestään ajavaksi. Tämän selvittäminen tulee olla viranomaisille yksinkertaista ja nopeaa.

On myös tärkeää, että jokaisella automaattisella ajoneuvolla on toimija, joka vastaa ajoneuvon käytämisestä tiellä. Tällä toimijalla tulee olla tosiasialliset mahdollisuudet vaikuttaa automaattisen

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@gov.fi
www.intermin.fi

ajojärjestelmän ja automaattisen ajoneuvon turvalliseen käyttämiseen tiellä. Tähän toimijaan on viranomaisten saatava nopeasti ja tehokkaasti yhteys tarvittaessa. Käytännössä tämän toimijan tai etähallintakeskuksen tulisi sijaita Suomessa. Poliisilla, pelastustoimen edustajilla, hätäkeskuslaitoksella, ensihoitajilla ja liikenteenvalvontaa sekä liikenteenohjausta tekevillä on oltava tarvittaessa mahdollisuus saada välittömästi yhteys etähallintatehtävää hoitaviin ja saada heiltä tarvittavaa avustusta sekä antaa tarvittavia käskyjä. Tapahtumien ja onnettomuuksien jälkikäteisen selvittämisen tarkoituksena olisi oltava selvitettävissä, oliko ajoneuvon dynaaminen hallinta tapahtumahetkellä ajoneuvon kuljettajalla vai automaattisella ajojärjestelmällä. Tietojen saamisen oikeutettuja tulisi olla muun muassa toimivaltaiset viranomaiset, onnettomuustutkintakeskus ja liikenneonnettomuuksien tutkijalautakunnat.

Poliisijohtaja

Stefan Gerkman

Poliisitarkastaja

Jari Pajunen

Jakelu

SM HKO Hallinto- ja kehittämisosasto

VN/10770/2024-SM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: